

Johdon yhteenveto

Covid19-pandemian kolmas aalto ja siihen liittyneet poikkeusolot ovat vaikuttaneet perusturvakeskuksessa sekä toimintaan että talouteen myös alkuvuonna 2021. Rokotusten käynnistyttyä on ollut pakko siirtää eteenpäin kiireettömiä terveystaloudellisia palveluita, kuten pitkäaikaissairauksien takia tehtäviä tarkastuksia.

Poikkeuksellisista oloista huolimatta on yhdessä muiden Itä-Uudenmaan kuntien kanssa edistetty kahta suurta valtionavustushankkeita. Hankkeiden sisällöllisiin ja rakenteellisiin uudistuksiin tähtääviin valmisteluryhmiin on osallistunut useita perusturvakeskuksen työntekijöitä ja viranhaltijoita.

Suurimpina muutoksina henkilökunnassa kyseisenä aikana oli uuden senioripalveluiden palvelupäällikön rekrytoinnin käynnistäminen. Lääkärityövoiman riittävyyden varmistamisessa on onnistuttu paremmin käyttämällä osittain lääkärityövoiman vuokrausta. Koko perusturvakeskuksen henkilökunta on edelleen joutunut koville pandemian takia. Pääosin edellisen vuoden lopulle sijoittuneet lomautukset jatkuivat vielä tarkastelukauden alkupuolella. Lisäksi henkilökunnan vähennykset ajoittuivat kyseiseen ajankohtaan.

Toiminnallisia tavoitteita on edistetty pandemiasta ja resurssihaasteista huolimatta. Talouden tasapainottamisohjelman mukaisia vähennyksiä ja muita säästötoimenpiteitä on edistetty. Lomautukset saatettiin loppuun tarkasteluajankohdan aikana. Taloudellisiin tavoitteisiin ei päästy perusturvakeskuksessa koronaviruspandemian mukanaan tuomien kustannusten takia mutta myös sen aiheuttamien tulonmenetysten takia.

Tärkeimpien projektien ja kehittämishankkeiden tilanne

Jo ennen suurten valtionavustushankkeiden alkamista, aloitettiin Itä-Uudenmaan kuntien kesken alueellinen kehittämistyö muun muassa vammaispalveluiden yhteistyön tiivistämiseksi ja yhteisen apuvälineyksikön perustamiseksi. Tarkasteluajankohtana vietiin vammaispalvelun kehittämishanke loppuun ja eri kuntien vammaispalvelujen yhteistyö jatkuu nyt verkostotapaamisten sekä yhdessä sovittujen kehittämiskohteiden ja hankintakilpailutusten mukaisesti. Valitettavasti apuvälineyksikön perustamisesta jouduttiin luopumaan yhden kunnan päätettyä, että se ei osallistu yhteishankkeeseen kevään 2021 aikana.

Senioreiden palvelualueella aloitettiin tarkasteluajankohtana RAI -toimintamittarin käyttöönotto. Mittari parantaa ikäihmisten terveydentilan ja toimintakyvyn kattavaa arviointia. Ikäihmisten toimintakyvyn tukisuunnitelman teko käynnistyi alkuvuonna ja se on tarkoitus saattaa

päätöksentekoon syksyllä. Muun muassa osa-aikaiset Apotti-asiatuntijat käynnistivät perusturvakeskuksen potilas- ja asiakastietojärjestelmien korvaamisen Apotti-tietojärjestelmällä. Apotti-asiatuntijat ovat perusturvakeskuksen työntekijöitä, jotka työskentelevät osittain Apotille. Edelleen on jatkettu sosiaalihuollon vanhojen asiakastietojen siirtoa sosiaalihuollon kansalliseen arkistoon. Palvelusetelijärjestelmän vaihtoa on myös valmisteltu kyseisenä ajanjaksona.

Pandemian jatkumisesta huolimatta muihin perusturvakeskuksen omiin ja alueellisiin kehityshankkeisiin on osallistuttu aktiivisesti. Esimerkiksi kuntien yhteistoimintasopimus henkilökohtaisen avun työnantajamallin hallinnosta ja järjestämisestä on saatettu päätöksentekoon. Alkujaan malli oli käytössä vain Loviisan kaupungissa ja Sipoon kunnassa, mutta malli on nyt laajentunut myös Porvoon kaupunkiin ja Askolan kuntaan. Alueellisia kilpailutuksia on valmisteltu muun muassa vajaakuntoisten ja vammaisten työ- ja päivätoiminnassa. Oma hankintakilpailutusena valmistellaan ikäihmisten isoa palveluiden kokonaisuutta, joka sisältää kotiin annettavat palvelut, tehostetun palveluasumisen ja päivätoiminnan.

Ennuste 2021

Ulkoinen tuloslaskelma	Toteuma 1-6/2021	Talousarvio 2021	Jäljellä 2021	Toteuma- %	TP2020	Ennuste 2021	Muutos ennuste/talousarvio
PERUSTURVAKESKUS							
TOIMINTATUOTOT	4 685 631,02	9 026 469	4 340 838	51,91%	8 415 939	9 575 595	549 126
Myyntituotot	2 227 643,82	3 753 389	1 525 745	59,35%	3 857 121	3 922 865	169 476
Maksutuotot	1 811 954,31	4 116 934	2 304 980	44,01%	3 709 844	3 700 300	-416 634
Tuet ja avustukset	307 116,12	433 716	126 600	70,81%	164 869	1 265 000	831 284
Muut toimintatuotot	338 916,77	722 430	383 513	46,91%	684 105	687 430	-35 000
TOIMINTAKULUT	-27 862 162,94	-57 789 804	-29 927 641	48,21%	-55 942 075	-58 356 626	-566 822
Henkilöstökulut	-8 191 525,49	-17 397 731	-9 206 206	47,08%	-16 818 649	-17 315 225	82 506
Palvelujen ostot	-18 040 838,24	-37 066 628	-19 025 790	48,67%	-35 303 028	-37 545 795	-479 167
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-753 737,42	-1 331 578	-577 841	56,60%	-1 572 078	-1 664 816	-333 238
Avustukset	-723 342,96	-1 604 700	-881 357	45,08%	-1 857 182	-1 457 100	147 600
Muut toimintakulut	-152 718,83	-389 167	-236 448	39,24%	-391 139	-373 690	15 477
TOIMINTAKATE	-23 176 531,92	-48 763 335	-25 586 803	47,53%	-47 526 136	-48 781 032	-17 697
VUOSIKATE	-23 176 531,92	-48 763 335	-25 586 803	47,53%	-47 526 136	-48 781 032	-17 697
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 520,18	-1 990	6 530	428,15%	-7 500	-16 990	-15 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 520,18	-1 990	6 530	428,15%	-7 500	-16 990	-15 000
Poistot koneista ja kalustoista	-8 520,18	-1 990	6 530	428,15%	-7 500	-16 990	-15 000
TILIKAUDEN TULOS	-23 185 052,10	-48 765 325	-25 580 273	47,54%	-47 533 637	-48 798 022	-32 697

Talousarvion toimintakatteen ennustetaan ylittyvän vuonna 2021 noin 17 700 eurolla. Toimintatuotoissa on arvioitu toimintokohtainen valtionavustus covid19-näytteenotoista ja tartuntojen jäljittämisestä noin 700 000 euroa. Avustus on haettavissa syksyllä ajalta tammikuu–elokuu 2021. Valtionavustusta on saatu myös maahanmuuttopalveluihin budjetoitua enemmän. Poikkeusolojen takia terveydenhuollon

maksutuotot ovat budjetoitua pienemmät. Lisäksi palvelutalo Onnelan ongelma rekrytoida työntekijöitä on vaikuttanut siihen, ettei uusia asukkaita ole suunnitelmien mukaan voitu ottaa. Tämä on johtanut siihen, ettei palvelumaksuja eikä vuokratuloja ole saatu kuten talousarviossa on suunniteltu. Jatkossa myös asiakasmaksulainmuutos koskien hoitajakäyntien maksuttomuutta vaikuttaa toimintatuottoihin.

Toimintakulujen ennustetaan ylittyvän noin 567 000 eurolla. Talousarviossa ei oltu huomioitu koronaviruspandemiaan liittyviä menoja. Pandemian ja rokotuksiin liittyvään resurssivajeeseen on palkattu määräaikaisia rokottajia. Olemme myös käyttäneet ostopalvelulääkäreitä lääkäryövoiman riittävyyden varmistamiseksi. Henkilöstökulujen (huomioiden työvoiman vuokraus) ennustetaan ylittyvän noin 326 000 eurolla. Muut ylitykset asiakaspalveluiden ostoissa ennustetaan tulevan laboratoriopalveluista noin 898 000 eurolla johtuen covid19 -näytteenotoista. Apotin käyttöönotto siirtyy vuodelle 2022, joten ohjelman käyttökustannukset 480 000 euroa jää käyttämättä vuonna 2021.

Lisäksi ylityksiä ennustetaan tulevan lääkkeissä ja hoitotarvikkeissa (yhteensä noin 364 000 euroa). Hoitotarvikkeiden ylitys johtuu suojarusteista, joita on käytettävä pandemian vuoksi.

Korjaavat toimenpiteet ja johtamistoimet, joilla tavoitteiden toteutuminen varmistetaan tai negatiivisten poikkeamien vaikutus minimoidaan

Suurten valtionavustushankkeiden työryhmiin osallistuminen on vaatinut yhä enemmän työaika perusturvakeskuksen työntekijöiltä. Vielä osallistuminen työryhmien työskentelyyn ei ole vaatinut sijaisten palkkaamista, mutta tähän tulee varautua sote-uudistuksen edetessä. Pandemiaan ja rokotuksiin liittyvään resurssivajeeseen on vastattu palkkaamalla määräaikaisia rokottajia ja osittain myös ostamalla rokottajan työpanosta yksityiseltä palveluntuottajalta. Näin vakituiselle henkilökunnalle on jäänyt vähän enemmän aikaa myös vastata kasvavaan hoitovelkaan.

Pandemian ja talouden tasapainottamisohjelman mukanaan tuomat muutokset ovat kovasti kuormittaneet henkisesti työntekijöitä. Aiemmista vuosista poiketen henkilökunta on joutunut ottamaan myös paljon negatiivista palautetta vastaan muun muassa takaisinsoittosysteemissä ja rokotusmäärissä olleiden haasteiden takia. Henkilökunnan jaksamisen varmistamiseksi on mahdollistettu yhä useammalle osallistuminen työhohjaukseen. Lisäksi tiedottamiseen on panostettu ajantasaisen tiedon antamiseksi.

Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteiden toteuttamisen lisäksi, jatkamme talouden säännöllistä seurantaa. On myös tärkeää huomioida

tulevan itsehallintoalueen rahoituksen vaikutukset kunnan ja perusturvakeskuksen talouteen.

Loviisassa 10.8.2021

Carita Schröder, perusturvajohtaja
Annette Povenius, controller